

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В. ДОКУЧАЄВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Харківського національного
аграрного університету ім. В.В.Докучаєва
професор _____ О.В. Ульянченко

« ____ » _____ 2018 р.

ПРОГРАМА

**вступного іспиту з іноземної (англійської, німецької, французької)
мови за другим (магістерським) рівнем
(для вступників на основі диплома бакалавра, спеціаліста)
зі спеціальності 051 «ЕКОНОМІКА»**

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

на навчання для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра,
спеціаліста за спеціальністю 051 «Економіка» з використанням
організаційно-технічних процесів здійснення зовнішнього незалежного
оцінювання

ВСТУП

Сучасна парадигма вищої освіти розглядає іноземну мову як важливий засіб міжкультурного спілкування. Такий підхід зорієнтовує процес навчання на формування у здобувачів вищих навчальних закладів здатності до соціального контакту з представниками іншої лінгвокультури в найтиповіших ситуаціях мовленнєвої взаємодії. Досягнення цього рівня сформованості вмінь забезпечується взаємопов'язаним компетентнісним, комунікативним, когнітивним і соціокультурним розвитком здобувачів.

Пропонована програма вступного іспиту з використанням організаційно-технічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання створена з урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B2).

Мета вступного іспиту з іноземних мов (англійської, німецької, французької) – визначення рівня підготовки вступників з іноземної мови для організації подальшого навчання іноземній мові в магістратурі.

Об'єктами контролю є розуміння мови на слух (аудіювання), читання і письмо як комунікативні уміння, а також лексичний і граматичний аспекти іншомовної комунікації через використання мови.

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетентності уніфікується за видами і формами виконання, подається на автентичних зразках літературного мовлення, прийнятого в країнах, мова яких вивчається, відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування та враховує особливості іноземної (англійської, німецької, французької) мови.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ ТЕСТУ РОЗДІЛ І. ЧИТАННЯ

Мета – виявити рівень сформованості умінь здобувачів самостійно читати і розуміти автентичні тексти у визначений проміжок часу, а також через використання мови з'ясувати рівень володіння лексичним і граматичним матеріалом, який дає їм можливість вільно спілкуватись у типових ситуаціях іншомовної комунікативної взаємодії.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетентності в читанні орієнтуються на різні стратегії: з розумінням основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчальне читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання).

Джерелами для добору текстів слугують автентичні інформаційно-довідкові, рекламні та газетно-журнальні матеріали. Зміст текстів узгоджується з навчальною програмою для вищих навчальних закладів (рівень В2). Тексти можуть містити візуальну інформацію до змісту, що допоможе здобувачам визначити мету повідомлення. У більших за обсягом автентичних текстах, які можуть бути представлені у вигляді фрагментів із брошур, журнальних оголошень або інформації з веб-сторінок, запитання, спрямовані на пошук окремих фактів, повинні стосуватися інформації, з якою здобувачі можуть зустрітись у реальних ситуаціях спілкування. Послідовність сформульованих запитань відповідає логіці появи цієї інформації в тексті. Тексти для ознайомлювального читання можуть містити до 5 % незнайомих слів, а для вивчального та вибіркового читання – до 3 %, про значення яких можна здогадатись із контексту, за словотворчими елементами, за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми).

Загальний обсяг текстів складає 2100 слів (рівень В2).

Вимоги до практичного володіння умінням читати:

- розуміти деталі, думку та ставлення автора у тексті, визначати мету, ідею висловлювання;
- вміти відтворювати зв'язність та послідовність логічних зв'язків у тексті.

Типи текстів:

- статті із періодичних видань;
- особисті листи;
- листівки;
- оголошення, реклама;
- розклади (уроків, руху поїздів тощо);
- програми (телевізійні, радіо тощо);
- інформаційно-вказівні знаки;
- вивіски;
- інструкції на товарах широкого вжитку;
- інформаційні як друковані, так і електронні повідомлення.

Форми завдань:

- Завдання множинного вибору до кожного тексту (вибір однієї правильної відповіді із трьох).
- Завдання альтернативного вибору (правильно/неправильно).
- Завдання множинного вибору до тексту (вибір однієї правильної відповіді із чотирьох).
- Завдання множинного вибору на заповнення пропусків у тексті (вибір однієї правильної відповіді із чотирьох запропонованих).

РОЗДІЛ II. ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

Мета – визначити сформованість мовних умінь та навичок, а також якість засвоєння лексичного і граматичного матеріалу, що надасть можливість здобувачам вільно спілкуватися.

Вимоги щодо практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом:

У тестах оцінюється сформованість мовних умінь та навичок, а також якість засвоєння лексичного і граматичного матеріалу у здобувачів. Здобувач володіє необхідним запасом словникового складу та граматичного матеріалу, вміє аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова, розуміє значення слів відповідно до контексту, розуміє логічні зв'язки між частинами тексту.

Типи текстів

Автентичні тексти (відповідно до рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), невеликі за обсягом. Обсяг текстів складає 500 - 550 слів (рівень B2).

Завдання завжди пов'язані із ситуаціями спілкування згідно з чинними навчальними програмами. У тестах використовуються зразки писемного мовлення Великої Британії, Німеччини та Франції. Тест складається з коротких текстів та завдань до них.

Форми завдань:

- із вибором однієї правильної відповіді
- на заповнення пропусків у тексті.

РОЗДІЛ III. ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

Мета – визначити рівень сформованості у здобувачів умінь, необхідних для виконання на письмі комунікативних завдань, які пов'язані з повсякденним життям. Цей розділ тесту передбачає створення власного писемного висловлювання та зорієнтований на виконання комунікативно-творчих завдань: перефразування; написання короткого повідомлення у формі листівки, записки або електронного листа; написання розповіді або неофіційного листа. Зміст завдань пов'язаний з інтересами та комунікативними потребами здобувачів та узгоджується з програмою для вищих навчальних закладів.

Завдання для писемного мовлення формулюються у вигляді мовленнєвих ситуацій, у змісті яких мають бути чітко визначені мета і об'єкт

спілкування. Вибір комунікативної ситуації передбачає міжкультурне спілкування, а відтак зміст мовленнєвих ситуацій має включати соціокультурні особливості країни, мова якої вивчається, і України.

Обсяг письмового повідомлення не менше 150 слів (відповідно до рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти).

Вимоги щодо практичного володіння умінням писати:

Здобувач уміє

- надавати роз'яснення до висловленої думки, наводити приклади з власного досвіду;
- описувати, пояснювати, доповідати про перебіг подій, переконувати у власному висловлюванні, порівнювати та протиставляти ідеї.

РОЗДІЛ ІV. РОЗУМІННЯ МОВИ НА СЛУХ (АУДІЮВАННЯ)

Мета – визначити рівень сформованості у здобувачів навичок та умінь, необхідних для розуміння інформації опосередковано (у аудіозапису).

Вимоги щодо практичного розуміння мови на слух як видом мовленнєвої діяльності:

У тесті перевіряється уміння повністю зрозуміти текст на слух, виокремити та зрозуміти специфічну інформацію (імена, дати, топографічні назви, інструкції тощо) (рівень B2).

Форми завдань:

- із вибором однієї правильної відповіді
- на заповнення пропусків у тексті.

Обсяг звучання запропонованих автентичних фрагментів 4 хвилини (рівень B2).

СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ І ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ, АУДІЮВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

1. Особистісна сфера.

Повсякденне життя і його проблема.

Сім'я. Родинні стосунки.

Характер людини.

Режим дня.

Здоровий спосіб життя.

Дружба, любов.

Стосунки з однолітками, в колективі.

Світ захоплень.

Дозвілля, відпочинок.
Особистісні пріоритети.
Плани на майбутнє.

2. Публічна сфера

Навколишнє середовище.
Захист природи в Україні.
Життя в країні, мова якої складається.
Подорожі, екскурсії.
Культура і мистецтво в Україні та в країні, мова якої складається.
Спорт в Україні та в країні, мова якої складається.
Література в Україні та в країні, мова якої складається.
Засоби масової інформації.
Молодь і сучасний світ.
Людина і довкілля.
Одяг.
Покупки.
Харчування.
Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.
Україна у світовій спільноті.
Свята, знаменні дати, події в Україні та в країні, мова якої складається.
Традиції та свята в Україні та в країні, мова якої складається.
Видатні діячі історії та культури України та країни, мова якої складається.
Визначні об'єкти історичної та культурної спадщини України та країни, мова якої складається.
Музеї, виставки
Кіно, телебачення.
Обов'язки та права людини.
Міжнародні організації, міжнародний рух.
Суспільне життя.
Європейський союз.

3. Освітня сфера

Освіта, навчання, виховання.
Улюблені навчальні предмети.
Система освіти в Україні та в країні, мова якої складається.
Наш університет.
Іноземні мови у житті людини.

4. Професійна сфера

Робота на фермі.
Рослини і природа.
Рослинні зони та їх оточення.
Економіка України
Економічна система країн, мова яких вивчається.

Пропозиція, попит та ринкові ціни. Споживач.
Започаткування бізнесу.
Фінансування бізнесу.
Виробництво та маркетинг.
Гроші.
Стабільність економіки.
Глобальна економіка.
Показники економічної діяльності.
Господарство.
Деякі проблеми сучасної економіки.

ГРАМАТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

Англійська мова

Іменник. Однина та множина. Присвійний відмінок. Іменник в ролі препозитивного означення.

Артикль. Вживання означеного і неозначеного артикля. Відсутність артикля

Прикметник. Ступені порівняння

Займенник Вживання особових, вказівних, присвійних, неозначених і питальних займенників

Числівник. Кількісні та порядкові числівники.

Дієслово. Дійсний, умовний і наказовий способи . Часи дієслова у активному та пасивному стані. Теперішній, минулий та майбутній простий, тривалий, завершений і завершений тривалий час. Узгодження часів.

Модальні дієслова та їх еквіваленти.

Безособові форми дієслова. Інфінітив, форми, функції в реченні, об'єктний та суб'єктний звороти.

Дієприкметник, форми, функції в реченні, незалежний дієприкметниковий зворот.

Герундій, форми, функції в реченні.

Прислівник.

Прийменник.

Сполучник.

Порядок слів у реченні. Типи речень. Головні та другорядні члени речення.

Типи питальних речень: загальне, альтернативне, розділове, спеціальне.

Спонукальні речення.

Складносурядне та складнопідрядне речення.

Пряма і непряма мова.

Німецька мова

Артикль: відмінювання і використання означеного і неозначеного артиклів, відсутність артикля.

Іменник: рід іменника, утворення множини, відмінювання іменників.

Прийменники: прийменники, що управляють давальним відмінком; прийменники, що управляють знахідним відмінком; прийменники, що управляють давальним або знахідним відмінком.

Прикметник: ступені порівняння.

Займенники: особові, присвійні, вказівні, заперечні, займенники *sich, man, es*.

Числівники: кількісні та порядкові.

Дієслово: слабкі та сильні дієслова; неправильні дієслова; основні форми дієслова; утворення і використання часових форм дієслова в індикативі; утворення і використання часових форм пасиву.

Засоби вираження модальності: модальні слова, модальні слова з пасивним інфінітивом, інфінітивні конструкції *sein (haben) + zu + Infinitiv* та конструкція *lassen sich + Infinitiv*.

Безособові форми німецького дієслова: інфінітив, його форми та функції; знахідний відмінок з інфінітивом, інфінітивні звороти *um (statt, ohne) + zu + Infinitiv*.

Дієприкметник теперішнього та минулого часу, його форма та функції; дієприкметник теперішнього часу та дієприкметник минулого часу в функції означення; дієприкметник теперішнього часу з часткою *zu* в ролі означення, поширене означення; відокремлені дієприкметникові звороти.

Сполучники: найбільш поширені сурядні та підрядні сполучники.

Речення: прямий та зворотний порядок слів в простому та складному реченнях; порядок слів у питальному та спонукальному реченнях; порядок слів у складносурядному та складнопідрядному реченнях; типи підрядних речень.

Французька мова

Артиклі.

Іменники.

Детермінативи.

Прикметники: рід, число. Ступені порівняння якісних прикметників.

Числівники: якісні та порядкові.

Займенники.

Дієслово: безособові, перехідні та неперехідні. Форми відмінювання. Утворення часів і їх вживання: *présent, imparfait, passé composé, passé simple, plus-que-parfait, passé immédiat, passé antérieur, futur simple, futur antérieur, futur immédiat, futur dans le passé*. Узгодження часів дійсного способу. Наказовий спосіб. Умовний спосіб. Займенникові дієслова. Утворення пасивної форми.

Безособові дієслова і вирази: *infinitif présent et passé. Participe présent, participe passé, participe passé composé. Le gérondif.*

Прислівник. Розряди прислівників. Утворення прислівників. Вживання прикметників у значенні прислівників. Ступені порівняння прислівників.

Прийменник: Значення і вживання прийменників.

Сполучник: Сурядні сполучники. Підрядні сполучники.

Словосполучення: Вільні і стійкі словосполучення.

Просте речення. Головні члени речення. Види присудка (дієслівний та іменниковий). Узгодження підмета з присудком. Другорядні члени речення. Порядок слів у стверджувальному і питальному реченнях. Виділення членів речення.

Складне речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Види підрядних речень. Інфінітивний зворот. Непряма мова. Абсолютний дієприкметниковий зворот. Розділові знаки.

Загальна кількість завдань тесту з іноземної мови – 59 (завдання № 1-16 частини «Розуміння мови на слух (аудіювання)», №17-32 частини «Читання», № 49-58 частини «Використання мови» та № 59 частини «Письмо»)

Загальна тривалість роботи з тестом з іноземної мови – 150 хв.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тесту – 72 тестові бали.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. English for Specific Purposes (ESP) National Curriculum for Universities. Програма з англійської мови для професійного спілкування / Кол. авторів – К.: Ленвіт, 2005. – 119с.
2. Богацкий И.С. Бизнес-курс английского языка. Словарь-справочник / И.С. Богацкий, Н.М. Дюканова. – К.: «Логос», 1997. – 352 с.
3. Бонк Н.А. Учебник английского языка / Н.А. Бонк, Г.А. Лукьянова, Н.А. Котий. – М.: Высшая школа. – Том 1, 2. – 638 с.
4. Бориско Н.Ф. Бизнес-курс немецкого языка /Н.Ф. Бориско., 3-е издание, – К.: Логос, 1998. – 350 с.
5. Володіна. В.Д., Кропивка С.Т., Лещінська А.В, Рогаль І.І.. Навчально-методичний посібник з німецької мови/ ХНАУ ім. В.В. Докучаєва – Х.:ХНАУ, 2006. – 133 с.
6. Герман Л.В. Grammar Guide for future Scientists: посібник / Л.В. Герман, О.Л. Ільєнко, В.О. Турченко / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків: ХНАУ, 2012. – 142 с.
7. Герман Л.В. Ділова іноземна мова : англійські ділові папери / Л.В. Герман Г.О. Лепестков, О.А. Паніна– Харків: ХНАУ, 2005. – 28 с.
8. Може Г., Брєзьєр С. Французский язык. Интенсивный курс / Г. Може, С. Брєзьєр. – СПб.: Лань, 1997. – 256 с.
9. Корольова М.Р., Лисенко Е.І. та ін. Німецька мова / М.Р. Корольова, Е.І. Лисенко та ін. – К.: Вища школа, 1992. – 304 с.
10. Костюк О.Л. Français, niveau intermédiaire DELF: Підручник для вищих навчальних закладів / О.Л. Костюк. – К.: Ірпінь: ВТФ "Перун", 2002. – 224 с.
11. Крючков Г.Г. Прискорений курс французької мови: Підручник / Г.Г. Крючков, М.П. Мамотенко, В.С. Хлопук, В.Є. Воєводська. – К.: А.С.К., 2001. – 384 с.
12. Попова И.Н., Казакова Ж.А., Ковальчук Г.М. Французский язык. Практический курс / И.Н. Попова, Ж.А. Казакова, Г.М. Ковальчук. – М.: Высшая школа, 2000. – 567 с.
13. Хоменко Л.О. Німецька мова. Практичний курс німецької мови для сільськогосподарських ВНЗ II-IV рівня акредитації. Вінниця , 2009. – 521 с.
14. Шульга І.В. Посібник з розмовної англійської мови (для бакалаврів)/ І.В. Шульга.,О.А. Паніна.- Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2008. – 121 с.
15. Ятель Г.П. Німецька мова. Поглиблений курс. Підручник з перекладу для технічних ВУЗів. Київ: ВШ, 2002. – 123 с.
16. Khachaturova M.F. English for Business Contacts / М.Ф. Хачатурова. – К.: издательство «Аконит», 1997. – 265 с.

17. Murphy R. Essential Grammar in Use. A self-study reference and practice book for students of English / R. Murthy / Books 1, 2 (for elementary and advanced students). - Cambridge University Press, 1990. - 259 p.

Допоміжна:

1. Багатомовний електронний словник АBBYY Lingvo.
2. Качалова К.Н. Практическая грамматика английского языка / К.Н. Качалова, Е.Е. Израилевич. - М.: ЮНВЕС, 1995. - 555 с.
3. Крисенко С.М. Новітній англо-український, українсько-англійський словник / С.М. Крисенко. - Харків: Промінь. - 2010. - 259 с.
4. Кунатенко Й.Ю. English Reading: посібник для позааудиторного читання з англійської мови / Й.Ю. Кунатенко, Т.П. Лавриненко. - Київ, 2001. - 400 с.
5. Карпусь І.А. Французский деловой язык: Учебное пособие / И.А. Карпусь. - К.: МАУП, 1999. - 188 с.
6. Мелихова Г.С. Французский язык для делового общения: Учебное пособие / Г.С. Мелихова. - М.: Высшая школа, 2004. - 222 с.
7. Emmerson P. Essential Business Grammar Builder: For class and self study / P. Emmerson. - Oxford: Macmillan, 2006.- 176 p.
8. Jenny Dooley, Virginia Evans. Grammar Way / J. Dooley, V. Evans. - Express Publishing, 1999, - 305 p.
9. Michael Swan. Practical English Usage / M. Swan. - Oxford: Oxford University Press, 1997, - 215 p.
10. Reimann M. Grundstufengrammatik. Ismaning, Max Hueber Verlag, 2000. - 240 S.
11. Текстотека кафедри.

Інформаційні ресурси:

1. www.dy.nayka.com.ua/?n=3&y=2013
2. [daf.report.ru_5FolderID=143_.html](http://daf.report.ru/_5FolderID=143_.html)
3. languages-study.com
4. filolingvia.com>publ/186-1-0-748
5. UchiYaziki.ru
6. lingust.ru
7. de-online.ru
8. www.geo.de/GEO/Technik
9. www.spiegel.de
10. www.zuhause.de

Голова фахової атестаційної комісії

Л.В. Герман